

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 8 kwietnia 1923 r.

Cena numeru
500 mł.

Cena prenumeraty

w Łodzi

Miesięcznie mk. 11,00

Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 12,500

poza Łódź egz. 5000

Konto Poczty Kasy

Oszczed. 60594

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Ofiara bolszewickich okrucieństw

s. f. p. ks. prz. Konst. Rutkiewicz.

WIM ORODZI POLITYCZNE

Uznanie granic Polski przez Amerykę.

(wp) Poseł Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w Warszawie zawiadomił p. Ministra Spraw Zagranicznych Skrzyńskiego notą z dnia 5-go kwietnia, że rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki przyjął do wiadomości decyzję Konferencji Ambasadorów z dnia 14-go marca, co do granic Polski, wychodząc z założenia, że decyzja ta odpowiada istniejącej suwerenności Polski nad terytorjum objętym temi granicami.

Przyjęcie dla gen. Le Ronda.

(wp) Gen. Sikorski podejmował wczoraj obiadem b. przewodniczącego międzynarodowej komisji plebiscytowej na Górnym Śląsku, gen. Le Ronda. W przyjęciu wzięli udział minister Skrzyński, marszałek Trampezyński, oraz poseł Dąbski.

Zastępca komisarza gen. w Gdańsku.

(wp) Kajetan Dzierżykraj-Morawski, wice-dyrektor departamentu Ministerstwa spraw zagranicznych został mianowany radcą legacyjnym I klasy i w dniu 15 kwietnia obejmuje funkcje zastępcy komisarza generalnego Rzeczypospolitej w Gdańsku.

TELEGRAMY.

LITWINI PRZEŚLADUJĄ LUDNOŚĆ POLSKĄ.

WILNO 7-4 (A. W.) Ludność polska w miejscowościach byłego pasa neutralnego, przy znanych Litwie, jest prześladowana szczególnie we wsiach, w których młodzież należała do związków politycznych krajowych i milicji. Partyzanci litewscy urządzają formalne masowe oblawy. Chcąc się przed nimi uchronić, mężczyźni w wieku od lat 18 do 40 uciekają za kordon do Polski.

ROZWIAZANIE PARLAMENTU HISZPAŃSKIEGO.

MADRYT 7 (PAT) Król podpisał dekret rozwiązujący parlament i wyznaczający nowe wybory na 27 bm.

O porozumienie z ludowcami.

NARADY PRZEDSTAWICIELI „PIASTA“ Z PRZEDSTAWICIELAMI STRONNICTWA NARODOWYCH.

KRAKÓW 7 (AW) Od 2 dni odbywają się w Krakowie narady przedstawicieli klubu „Piasta“ z klubami stronnictw prawicowych. Udział w naradach bierze liczny zastęp posłów z klubu „Piasta“, z Witosem, marszałkiem Ratajem i poselem Kłernikiem na czele. Związek Ludowo-Narodowy reprezentują przybyli do Krakowa posłowie Dubanowicz, Stronński, Szuldrzyński, Piękar, ski-Zółtowski i Zdaniecki.

Obrady otoczone są ścisłą tajemnicą. Dotąd w pismach przemilczano, lub zgoła zaprzeczano możliwości porozumienia się. Obecnie dopiero „Goniec Krakowski“, organ stronnictwa narodowo-demokratycznego podaje urzędowy komunikat, stwierdzający w formie dość zresztą nieokreślonej 1) że rokowania takie faktycznie odbywają się w Krakowie i 2) że wyniki rokowań są narazie dodatnie.

To samo pismo zamieszcza wywiad z jednym z posłów związku ludowo-narodowego. Z wywiadu wynika, że przedmiotem rokowań musi być wykonanie reformy rolnej, system podatkowy dla sanacji skarbu, ponadto całe życie państwa, a więc polityka zewnętrzna i wewnętrzna, w szczególności ustroj gmin, powiatów i województw, ordynacje wyborcze do ciał samorządowych, polityka kresowa, stosunek do mniejszości narodowych, sprawy szkolne, wyznaniowe, przemysłowe, handlowe, robotnicze. Wrogów porozumienia jest wielu, nie należy im dawać lekko, myślnie palca, aby ciągnęli w przepaść.

Z innych źródeł dowiadujemy się, że, jak dotychczas, narady krakowskie, ujawniły dużą różnicę zdań, szczególnie w sprawie reformy rolnej. Wobec tej rozbieżności zdań do porozumienia dotychczas nie doszło. Sprawy personalne narazie nie były dyskutowane, gdyż istnieje wielka różnica poglądów między pewnymi przedstawicielami „Piasta“, a przedstawicielami prawicy.

Narady krakowskie trwać mają w dalszym ciągu jutro. Poseł Korfanty odjechał do Katowic. Wyjechał również z Krakowa marszałek Rataj. Po południu wezwano po za Kraków posła Witosa.

Mają dość rządów litewskich.

STREJK GENERALNY W KŁAJPEDZIE. ARESZTOWANIA.

GDAŃSK 7 (PAT) Jak donoszą z Kłajpedy, strajk generalny, proklamowany przez związki zawodowe, objął następnie również i inne organizacje narodowe, tak, że nie tylko fabryki i zakłady przemysłowe, ale również i sklepy banki oraz biura są zamknięte. Wobec obsadzenia poczty przez żołnierzy litewskich również i urzędnicy pocztowi zastrajkowali i opuścili gmach poczty. Między innymi strajk objął również gazownie, elektrownię, wodociągi miejskie.

KŁAJPEDA 7 (PAT) Zastępca komisarza litewskiego w Kłajpedzie na podstawie istniejącego w mieście stanu oblężenia, wydał rozporządzenie, według którego wszystkie zgromadzenia, pochody na ulicach oraz strajki są zabronione. Zapowiedziane na dziś na godz.

9 rano publiczne zgromadzenie zostało przez władze litewskie zakazane. wobec czego tłum demonstrantów udał się do Sandkrug pod Kłajpedą, aby tam odbyć zebranie. Delegacja, złożona z 7 członków, która w ubiegły czwartek przedłożyła władzom litewskim postulaty związków zawodowych, została w dniu dzisiejszym aresztowana. Aresztowano także redaktora tułajskiego niemieckiego socjalistycznego dziennika.

KŁAJPEDA 7 (PAT) Wczoraj odbyło się w Heidekrug zebranie tamtejszego związku kupców, na którym postanowiono przystąpić w sobotę do ogólnego strajku. Dziś wszystkie sklepy i przedsiębiorstwa w Heidekrug są zamknięte.

Ne pozwalają opuszczać czerwonego raję.

NOWE PRZEPISY W ROSJI „REGULUJACE“ WYJAZD ZAGRANICĘ.

LWÓW 7-4 (A. W.) Korespondent „Gazety Lwowskiej“ z nad Zbrucza donosi: Rząd sowiecki ogłosił ostatnio przepisy, mające na celu uregulowanie wyjazdu zagranicę poddanych rosyjskich. Z przepisów tych wynika, że najmniej ograniczoną w sprawie wyjazdu zagranicę jest kategoria obywateli ponad lat 60. Dla wszystkich zaś innych mieszkańców sowieckich wyjazd, nawet chwilowy, przepisy te uniemożliwiają, jak łatwo do przewidzenia, z moty-

wów politycznych. Jednakże nawet starcom nowa ustawa zabrania wyjazdu, o ile w państwie, do którego zamierzają wyjechać, znajdują się ich krewni rosyjscy, którzy tam wyemigrowali, lub mieszkają bez odpowiedniego zezwolenia władz sowieckich.

Cel tych zarządzeń jest jasny — nie dopuścić do wzmocnienia wpływów emigracji, składającej się niemal wyłącznie z kontrrewolucjonistów.

Dziś i dni następnych!

CASINO

Dziś i dni następnych!

BRUTAL

Dramat w 6 aktach, według znakomitego dzieła **HAUPTMANN** a p. t.

Róża Bernd

W rolach głównych: **HENNY PORTEN** i **EMIL JANNINGS**.

Początek przedstawień o 3-ej.

(5945b)

Początek przedstawień o 3-ej.

Zęby sztuczne na raty!

Lekarz dentysta

M. Karabanow

Wschodnia 31, w podwórzu, lewa of., I p.
Przyjmuje od 9 r. do 7 w. (583b)

Adwokat

Józef Osiecki

przeniósł Kancelarię
na ul. Zachodniej № 41 m. 5. 579s

Tabelki

(581k2)

potraczeń podatku dochodowego od wynagrodzeń służbowych oraz **Wykazy** nabywać można w drukarni S. Kędzierskiego Andrzeja 15

Na raty

Materiały ubraniowe, damskie, męskie, na suknie, firanki, garnitury bostony, frota i p. alta damskie na obstalunek.

„**GLOBUS**”, Piotrkowska 79, front, I piętro. 5873st

Wiosna

nadchodzi, więc zaopatrujemy się w materiały ubraniowe na kostjumy damskie, etami, batysty, falary, trykotiny, towary białe, firanki, galanterię i t. p. w wielkim wyborze na warunkach najdogodniejszych, bo

na raty w f. Polrat

Aleksander Rozin,

ul. Wólczańska 43,
prawa oficyna, parter.

Filji nie posiadamy!

591s

Z ostatniej chwili!

ZWIĄZEK POWSTAŃCÓW GÓRNOŚLĄSKICH WOBEC ZAMORDOWANIA KS. BUTKIEWICZA.

KATOWICE 7-4 (A. W.) Zjazd delegatów i dowódców związku powstańców miasta Katowice i Królewskiej Huty uchwalili rezolucję w której wzywa rząd: 1) aby wobec niesłychanej zbrodni, dokonanej przez czerwonych kół bolszewickich na księżach katolickich, użył wszelkich środków, jakimi rozporządza. 2) aby podjął bezwzględna walkę z komunistami, jako zdradźcami narodu polskiego i agentami bolszewickimi.

Jak sól do potraw, tak należy do kawy

Prawdziwa **FRANCKA** domieszka

na niezrównanej wydajności tejże polega jej taniość!

PRZY ZAKUPIE PROSIMY ŻĄDAC PRAWDZIWEJ „FRANCKA” Z MŁYŃKIEM.

HENRYKA FRANCKA SYNOWIE
Skawina — Kraków.

5851b

29

T-wó Mleczarskie

Al. Kościuszki № 29 w Łodzi

— poleca —

Wirówki i Konwie

Włochy i Austria.

PRASA WŁOSKA O POBYCIEKS. SEIPLA W RZYMIE.

RZYM 7. 4 (AW) „II Secolo“ pisze w artykule pt. „II Cancelliere Seipel a Roma“: Monsignore Seipel wyraził się o swej mowie z królem włoskim w Rzymie, że zrobiło na nim bardzo miłe wrażenie. Wszystko to, co może obchodzić stosunki polityczne i handlowe między Włochami a Austrią, było przedmiotem mojej rozmowy z królem.

„La Nazione“ podaje artykuł pt. „II Cancelliere Seipel in Italia“ w którym pisze: Przed wyjazdem z Rzymu poczynił ks. Seipel następujące

deklaracje dziennikarzom rzymskim: Rozmowy moje w Rzymie były dwojakiego charakteru. Polityczne z Mussolinim i duchowne w Watykanie. Pierwszą kwestję, poruszoną przez Mussoliniego, była kwestja udziału Włoch w wielkiej pożyczce międzysojuszniczej dla Austrii, drugą stosunki handlowe między obu krajami, trzecią komunikacja i swoboda handlu przewozowego. Co do rozmów w Watykanie, jestem przekonany, że żadne państwo, pragnące serjo pracować nad swą odbudową nie obejdzie się bez pomocy ducha religijnego.

KACI UCZTUJA.

LONDYN 7-4 (A. W.) „Morning Post“ podkreśla, że w dniu, kiedy skazano na śmierć arcyb. Cieplaka i prał. Butkiewicza, ambasada niemiecka wydała wielki obiad na cześć lekarzy, którzy przybyli, aby ratować życie Lenina. Rząd sowiecki był reprezentowany przez Litwinowa. Mówiono wiele o kulturalnem zbliżeniu pomiędzy dwoma wielkimi narodami świata.

TURCY CHCĄ ODROZCZYĆ TERMIN KONFERENCJI.

WIENIEN 7-4 (A. W.) Z Paryża donoszą: Według wiadomości z Konstantynopola w ostatniej chwili zmieniono turecką notę do mocarstw sojuszniczych. Turcy proponują, aby konferencja lozańska rozpoczęła się w końcu miesiąca, a nie w dniu 15 bm.

PAPIEŻ BĘDZIE INTERWENJOWAŁ W KONFLIKCIE FRANCUSKO NIEMIECKIM.

RZYM 7-4 (A. W.) Berliński korespondent „Corriere d' Italia“ donosi, że natychmiast po nadejściu raportu delegata papieskiego msgr. Testy wysłanego do zagłębia Ruhry należy oczekiwać interwencji papieża w sprawie konfliktu francusko — niemieckiego.

Ogólnie panuje mniemanie, że ten krok

papieża nie będzie miał charakteru zdecydowanego politycznego, lecz będzie jedynie wyrazem gorącego życzenia papieża w kierunku przywrócenia spokoju.

STAN OBLEŻENIA W LUNET.

BERLIN 7 (PAT) Ponieważ w mieście Lunet zerwano przewody telefoniczne, został tam, według doniesień Wolfa, ogłoszony stan oblężenia.

SEKWESTR PIENIĘDZY NIEMIECKICH.

BERLIN 7-4 (A. W.) Celem pokrycia kosztów okupacji, których Niemcy od czasu zajęcia Ruhry nie płacą, władze okupacyjne w ostatnim czasie przeszły do sekwestru transportów pieniężnych Banku Rzeszy. M. in. za sekwestrowane w Mühlheim wczoraj około 2 miliardów marek niemieckich w Worms około 8 miliardów. W Badenie przed niedawnym czasem zasekwestrowano około 9 i pół miliardów.

Miljonówka.

We wczorajszym ciągnięciu milionówki wylosowany został Nr.

4,586,445

będący w posiadaniu Izby Skarbowej w Brześciu Litewskim.

Potworne cyfry.

W całej Europie gdzie tylko jest aktualna tzw. kwestja żydowska tj. gdzie tylko żydzi stanowią pokażniejszy procent ludności poruszono sprawę „numerus clausus“ ograniczenia liczby żydów na wyższych uczelniach do liczby odpowiadającej procentowości żydów w kraju. Sprawa ta była od lat dawniejszych bolączką społeczeństw, gdzie żydzi stanowili pewien większy odsetek powoli przemieniała się w zbierający wrzód który należy przeciąć nimby wywołał jakieś poważniejsze komplikacje..

We wszystkich krajach żydzi trudnią się przeważnie kupiectwem, przemysłem czy finansami należą do bogatszych warstw ludności. Żydzi będąc w dobrym materialnym położeniu wyzyskują tę swoją wyższość zalewając wszędzie wyższe uczelnie, które we wszystkich krajach są w ograniczonej ilości i stosunkowo do potrzeb rozporządzają niewielką ilością miejsc: W tem przykrem położeniu oprócz Polski gdzie żydzi pomimo że stanowią 13 proc. na wyższych uczelniach stanowią na niektórych 50 proc. znajduje się Rumunia z 75, proc. studentów na uniwersytecie. Niepomierne wysokości procent żydów mają uniwersytety w Wiedniu, Budapeszcie i Rydze. Wszędzie tam w ostatnich miesiącach rozpoczęła się walka młodzieży narodowej o wprowadzenie „numerus clausus“.

Jak poważne niebezpieczeństwo grozi Polsce jasno sobie uprzytomni ten kto przejrzy skorowidz lekarzy czy adwokatów, którego z większych miast przekona się jaka dysproporcja namna ilość inteligentów żydowskich jest do ogólnej procentowości żydów w kraju. I tu inteligencja żydowska wdziera się do wszelkich urzędów państwowych i wpływy swoje rozciąga celem skutecznej pracy na komisji „Mocarstwa Anonimowego“.

Dzielnicowo w kraju naszym są największe zażydzone kresy wschodnie jednakże jest tam głównie motłoch żydowski natomiast o ile chodzi o inteligencję żydowską jest jej największej w nieszczęśliwej Galicji.

A oto podajemy za „Głosem Narodu“ niezwykle ciekawą — ale wprost potworną statystykę stanu adwokackiego w obrębie sądu apelacyjnego krakowskiego. Otóż i ona:

Według listy z dnia 8. stycznia br., Kraków ma adwokatów 256, z tego 117 żydów a 79 katolików, Podgórze 16 żydów, 2 katolików, Tarnów 39 żyd., 13 katolików, Nowy Sącz 8 żydów 17 katolików, Rzeszów 29 żyd. 14 kat. Wadowice 7 żyd. 4 kat., Andrychów 1 żyd 1 kat., Biała 9 żyd. 2 kat. Biecz 1 żyd. 2 kat., Bochnia 5 żyd. 3 kat., Brzesko 4 żyd. 2 kat. Brzostek 1 żyd, Ciężkowice 2 żyd. 1 kat. Chrzanów 4 żyd. 4 kat. Czarny Dunajec 1 żyd. 2 kat. Dąbrowa 5 żyd. 2 kat. Dębica 5 żydów, Dobrezyce 2 żyd. 2 kat. Dukla 1 żyd, Frysztak 2 żyd. 1 kat. Głogów 1 kat., Gorlice 4 żyd. 3 kat. Grybów 2 żyd. 1 kat., Jaworzno 3 żydów, Jordanów 3 kat., Kalwarja 2 żyd., 1 kat., Kęty 2 katolików, Kolbuszowa 1 żyd 1 kat., Krościenko nad Dunajcem 2 katol, Krosno 4 żyd, 7 kat., Krzeszowice 3 żydów 2 kat., Leżajsk 3 żydów 2 kat. Limanowa 1 żyd 2 kat., Liszki 1 kat., Łańcut 8 żydów 2 kat., Maków 2 żyd. 1 kat., Mielec Miłówka 1 żyd 1 kat., Mszana dolna 1 żyd 2 kat. Muszyna 2 żydów 1 kat., Myślenice 2 żydów 4 katolików, Niepołomice 1 żyd 2 kat., Nisko 2 żydów 1 kat., Nowy Targ 4 żyd., 5 katolików Oświęcim 2 żyd. 2 kat., Pilzno 2 żyd. 1 katol.

Radomyśl 2 żyd., Ropczyce 4 żyd., 3 katol. Rozwadów 3 żyd., Skawina 2 żyd., 1 kat. Sucha 1 żyd 1 kat., Sokolów 2 żyd. Stary Sącz 3 kat., Strzyżów 4 żyd. 1 kat., Tarnobrzeg 5 żyd. 2 kat. Tuchów 2 żyd. 1 kat. Wieliczka 1 żyd. 4 kat., Wiśnicz 3 żydów 1 kat. Wojnicz 2 żyd., Zakliczyn 2 żyd., Zakopane 3 katolików, Zator 1 żyd 2 kat. Zabno 1 żyd 2 kat., Zmigród 1 żyd. Żywiec 2 żyd 6 katolików.

Podobne — a może jeszcze gorsze stosunki stwierdzić można w stanie lekarskim. Tu najwyżej 12 proc. w obrębie wo ewództwa krakowskiego, a 9 proc. lekarzy w obrębie województwa lwowskiego — to Polacy, reszta Żydzi i nie wielki odsetek u nas Ukraińców.

W Małopolsce wschodniej liczba adwokatów—Żydów dosięga 90 proc., w Warszawie wśród aplikantów sądowych przyszłych sędziów i adwokatów znajduje się 67 procent żydów.

W Łodzi na 177 lekarzy wolno praktykujących jest 112 żydów co wnosi 65 procent jednakże po doliczeniu niezamieszczonych w tym wykazie niedawno sprowadzonych do Łodzi lekarzy do Kasy Chorych, między którymi

I. D. C. szmugluje z Rosji bibułę komunistyczną.

W środę 3 b. m. nadeszła do Warszawy przesyłka bagażowa, która zwróciła uwagę władz policyjnych brakiem adresu wysyłającego i odbiorcy.

Na przesyłce owej znaleziono tylko małą naklejkę z napisem „Stolbee“. Napis ten podwoił zainteresowanie się owa przesyłka w postaci skrzyni wagi około 100 kgr.

Wezwano władze policyjne, które poleciły skrzynię otworzyć i wówczas ze zdumieniem stwierdzono, że jest ona w całości wypełniona bibułą bolszewicką.

W kilka godzin później zezłosił się do kasy bagażowej jakiś elegancko ubrany żydek z kwitem bagażowym po odbiór owej skrzyni, oczywiście nie wiedząc, że policja zbadała już ten „bagaż“.

Przybyłego aresztowano i po sprawdzeniu okazało się, że jest to „Ludwik“ (Lejbus) Gothard, współpracownik I. D. C. (Joint Distribution Committee), znany amerykański komitet pomocy żydom.

Odkrycie to wywołało nielada sensację. Wiadomo przecież, że I. D. C. jest potężna organizacja międzynarodowa, kierowana przez sjonistów. Rozporządza ona milionami dolarów i cieszy się w Polsce, choć jest instytucja zagraniczna, ogromnymi przywilejami z tej racji, że jest to niby instytucja „filantropijna“.

Poruszono też niebo i ziemię, aby sprawę tę zatuszować.

W piątek kierownicy I. D. C. złożyli komisarzowi rządu memoriał, w którym twierdzili, że przesyłka ta jest „sprawą naukową“, że głów-

wiekszość jest żydów i żydówek, odsetek ten jeszcze się powiększy.

Powyższe potworne cyfry są najbardziej przekonującym argumentem dlaczego konieczny jest na wyższych uczelniach „numerus clausus“. Najlepszą częścią narodu jest inteligencja, która w Polsce w takim olbrzymim procencie stanowią ludzie obcy nam duchem i kulturą, — żydzi. Nie na długo by się Polska ostała państwem narodowym wobec tych szerzycieli pierwiastka rozkładu, zwolenników anarchizmu i komunizmu a w pierwszym rzędzie tajnym obywatelom najbardziej nam wrogiemu państwa — Mocarstwa Anonimowego.

Każdy naród ma prawo samoobrony wobec grożącego mu niebezpieczeństwa, a takim niebezpieczeństwem dla narodu polskiego jest niewątpliwie zalew wyższych uczelni przez żydów. Wprowadzenie ustawowe „numerus clausus“ jest najbardziej palącą kwestją społeczną, rozwiązania której społeczeństwo polskie powinno się jaknajenergiczniej domagać.

Red.

ny kierownik I. D. C. dr. Bogen „znany socjolog, psycholog, bakterjolog“ sprowadził sobie owe druki bolszewickie jako „materiał naukowy“ i miały one być wysłane do Ameryki przez Wiedeń.

Tłumaczenie to jest bardzo podejrzane, jeśli się zważy, że najprostsza droga z Rosji do Ameryki prowadzi przecież przez Petersburg, Rewel, Rycę, a choćby Królewiec, a nie Warszawa i Wiedeń.

Nim władze zdążyły rozważyć tę sprawę, zaszło nowe odkrycie. Oto onegdaj nadeszła do Warszawy druga skrzynia z bibułą bolszewicką tak samo bez adresu i z tej samej stacji Stolbee. Widać nie dla uniknięcia podejrzenia wypuszczonego transportu „pojedynczo“. Dla takich skrzyń z bibułą bolszewicką jest jeszcze w drodze i ile już odebrano — trudno stwierdzić.

Narazie komisarz rządu skonfiskował oba transporty i przekazał całą sprawę władzom sądowym.

Sprawa ta musi być wyjaśniona gruntownie, ponieważ oddawna krążyły już wersje o podejrzanym działaniu owego I. D. C. — komitetu „pomocy żydom w Polsce“, to jest tym, którym dziś najlepiej dzieje się w Polsce, wśród których, jak grzyby po deszczu, wyrastają miliony i miliardery.

Czas z tem skończyć, by na terenie Polski (gdą oddawna skasowano już wszelkie amerykańskie komitety pomocy dla chrześcijan) działały pod maską amerykańską międzynarodowe organizacje żydowskie, które szmuglują do Polski całe skrzynie bibuły komunistycznej.

Z krainy hańby.

W ostatnim czasie dzienniki sowieckie wzywają bardzo często do wzmożonej propagandy antyrelegijnej. Ton tych artykułów jakie się w prasie sowieckiej ukazują przeszedł wszystko, co bolszewicy dotychczas napisali. Władze, posłuszne tym apelom rozpoczęły już represje.

I tak sowiet w Mikołajewsku przeniósł święto tygodniowe z niedzieli na poniedziałek. Księżom zabroniono pod groźbą najostrożniejszych kar, między którymi wymieniono również karę śmierci, odprawiać w niedzielę nabożeństwa. W gminie

Bogujawieńsku młodzież komunistyczna spaliła cerkiew. W Żytomierzu sowiet tamtejszy zabronił posiadania obrazów świętych. W jednym z powiatów gubernji saratowskiej władze ogłosiły wśród ludności ankietę o jej stosunku do religii. Tym, którzy się przyznali do wiary odmawiano zapomogi zbożowej. Sowiety utworzyły we wszystkich miastach Rosji specjalne komitety, do walki z religią których zadaniem będzie rekwirowanie świątyń i aresztowanie duchownych.

W Władystoku.

(x) W Władystoku, jak donosi Rul berliński organ rosyjskich socjalistów rewolucjonistów, panuje terror. Mnożą się rozstrzeliwania i areszty osób, podejrzanych o przynależność do organizacji atamana Szewczenki. W okolicy wzmogła się działalność oddziałów powstańczych, na których czele stoi ataman Szewczenko. Oddziały te rekrutują

się z dawnych oddziałów „białego“ generała Dierichsa. W mieście bezrobocie. Odczuwać się daje silnie brak znaków płatniczych. Niema czemu opłacać podatków i nieruchomości ulegają coraz częściej przymusowej sprzedaży. Składy pozamykane; przyczyna ta sama. Banki rosyjskie „znacjonalizowane“, to samo spotka banki obce, które naimo to pracują.

W WARSZAWIE

Nowości bibliograficzne.

Ukazały się na półkach księgarskich następujące książki:

L. Arndt. — „Jak budować tania z cegły?” Popularny podręcznik budownictwa dla młodych. Nakładem wydawnictwa budowlanego magistratu m. Łodzi. —

Baden—Kandrowski. — „I w Łodzi wie- dzą o co chodzi“ dramat w 2-ach aktach. Pierwszy odgrywa się w Warszawie, drugi w Łodzi. Nakład magistratu m. Łodzi.

I. Behrens. — „O dummes Vieh...“ żmuki i elegje poświęcone mniejszości narodowej w Łodzi. Nakładem „Neue Freie Presse“.

B. Drewing. — „I tu i tam — przyjaciół swoich mam. Scherzo na 4 ręce. Nakładem „Neue Lodzer Zeitung“. Łódź 1923.

Nussynbaum Czesław. — „Głos Polski“ w „naszej“ Republice“. Studium z etnografii m. Łodzi. Nakładem M. Poznańskiego.

Dr. Meczyński. — „Pije Kuba do Jakóba Kubuś do Michała“. Wesołe krakowiaki na sezon letni, zimowy, wiosenny oraz jesienny. Nakładem „Stowarzyszenia Wolnomysłcicieli“.

Adwokat Wałachowski. — „Prawne sposoby rozłożenia komornego po 2.16 za rubla na 10-letnie bezprocentowe raty. — Nakładem Stowarzyszenia „Lokator“.

P. Sahne. — „Jak prowadzić banki wśród dzikich ludów środkowej Europy“. Wspomnienia i zapiski Łódź, 1923. Nakładem Vorschusskasy.

B. Dobrucki. — „Sposoby podtrzymania opaski na oczach polskiej Nemezis“. Czteroletnie studjum rzeźbiarskie. Łódź, 1923. Z fundacji Amerykańskiego komitetu pomocy dla dzieci.

WADOMOSCI Z KRAJU.

Zastużeni pilsudczy przed sądem.

(k) Wczoraj w Lublinie w sądzie okręgowym rozpoczął się przed sądem doraźnym sensacyjny proces bandycki 2-ech oficerów pilsudczyków i działaczy P. P. S. Prybego i Gruszki, oskarżonych o cały szereg napadów rabunkowych i o usiłowanie zabójstwa policjanta na st. Motycz.

Prybe — herszt bandy, od r. 1914 służył w Legionach, otrzymał stopień oficerski i trzy odznaczenia, służył również w oddziale II. gim (defensywa). Przez rok Prybe był komendantem Strzelca w Chełmie, a do ostatniej chwili pracował jako czynny bardzo działacz P. P. S. szczególnie w czasie ostatnich wyborów. Widocznie bandytyzm nie przeszkadzał mu w przynależności do P. P. S.

Fama w Lublinie twierdzi, że Prybe był przywódcą bojówki P. P. S. na okręg lubelski i sprawa zniszczenia bombowego na drukarni narodowej „Głos Lubelski” i że policja była na tropie tego zamachu, lecz na skutek zabiegów P. P. S. sprawa umorzona.

Kalejdoskop światowy.

Najdłuższa depesza kablowa. — Gazeta, która dała się złapać na własny żart aprilusowy. We sece tureckie.

Najdłuższą depeszą kablową był tekst traktatu wersalskiego. Jednym z najtrudniejszych zadań prasy całego świata było przesłanie tekstu traktatu. Nawet bardzo skrócony wyciąg zawierał jeszcze około 4 tysiące słów i kwestja jego przesłania do najrozmaitszych części świata sprawiała szczególne trudności.

Szef prasy rządu amerykańskiego na konferencji. Ray Stennard Barker zwołał zebra- nie przywódców amerykańskiej, angielskiej i francuskiej prasy wraz z rzeczoznawcami komu- nikacyjnymi, celem rozważenia tej sprawy. Techniczne problemy, które należało pokonać były nadzwyczaj trudne. Zgodzono się jednak na to, by podzielić cały świat w taki sposób, by tekst mógł dostać się do każdej części ziemi za-

Takim samym pilsudczykiem i pepesowcem jest i drugi członek bandy — Gruszka. Służył on również w legionach, otrzymał stopień oficerski, był działaczem P. P. S. i — jak sam twierdzi — ma otrzymać „Virtuti Militari“.

Obaj oskarżeni są o cały szereg napadów bandyckich i grabieży. W sprawie tej zeznaje dużo świadków — uszkodzonych. Najbardziej druzgoczące dla oskarżonych zeznania złożył świadek Erelman, który poznał Prybego, jako herszta bandy która dokonała napadu na Radawczyk, świadek Szyf i b. ordynans Gruszki.

Dużo materiału obciążającego przyniosły zeznania komisarza Gallego, który prowadził śledztwo w tej sprawie.

O godz. 9 i pół wiecz. rozprawy odroczono do następnego dnia.

Kogo pilsudowano w czasie manifestacji antybolszewickiej.

(k) Jak donosi „Nasz Przegląd“ w piątek ubiegły podczas demonstracji antybolszewickiej Hotel Rzymski, Victorja, Royal, Ambasada niemiecka, „Kurjer Poranny“, „Robotnik“ „Kurjer Polski“ oraz cukiernia Ziemiańska były pod specjalną strażą policji.

Żydzi w rodzinach wielkopolskich.

(k) (1) Rzecz trudną do wiary komunikują pisma poznańskie o dwóch Polkach rodowitych Poznaniankach, które już wyszły zarną za żydów i o trzeciej damie, także Poznaniance, z żydem zaręczonej. Jakże wobec tych „Polek“ rajmie stało wisko nasze „towarzystwo?“ Przed niedawnym czasem na prowincji, także ze sfer inteligencji miejskiej wyszła za mąż za żyda nie wiadomo czy chrzczonego córka pewnego inteligenta który później był urzędnikiem wyższym. Wesele odbyło się w obecności krewnych młodego pana wyglądających ogromnie po palestyńsku.

Aresztowany przed ślubem.

(k) S. Staszewski, telegrafista kolejowy na dworcu w Radomsku, miał w pierwszym dniu świąt stanąć na kobiercu ślubnym. Myśląc o przyszłym szczęściu małżeńskim, spędził S. ostatnie noce kawalerskiego żywota przy aparacie telegraficznym. Monotonne stukanie aparatu i błogie myśli uspiły Staszewskiego, który też znalazł się w objęciach Morfeusza i zupełnie zapomniał o tem, że przez stację Radomsk ma przejść pociąg osobowy w stronę Częstochowy. Spowodowało to katastrofę, wynikiem której było wpadnięcie pociągu osobowego na towarowy, co na szczęście zakończyło się bez większych ofiar. Śpiący telegrafista został aresztowany.

Z pobytu „króla“ żydowskiego w Polsce.

(k) Żydzi białostoccy z wielką uroczystością witali tu t. zw. króla żydowskiego tj. Nuchyma Sołowa. Przy tej okazji bogaci żydzi składali na ręce Sołowa brylanty, pierścienie i inne kosztowności. Oprócz tego złożono gotówki wiele milionów; bogaci fabrykanci składali po kilkanaście a nawet kilkadziesiąt milionów. Dla robotnika polskiego, gdy chodzi o podwyżkę, to niema pieniędzy,

zaś na palestyńsko-żydowskie cele fabrykanci mają grube miliony i wtedy niema ciężkich czasów dla fabrykantów. Tu się dopiero widzi, jacy to oby- watele są ci od mniejszości i dokąd ciągnie ich sen tyment.

Dlaczego hr. Donnersmark przyjął obywatelstwo polskie?

(k) Z Katowic donoszą: W r. 1921 umarł w 85 r. życia hrabia Artur Henckel Donnersmark, który pozostawił olbrzymie majątki i kopalnie na Śląsku, w Karyntyi, Jugosławiji i we Włoszech. Pozostawił on syna i dwie zameżane córki hrabiny Thun-Hohenstein i Kinsky. Uniwersalnym spadkobiercą został syn Eldwin hrabia Henckel Donnersmark, a obie córki otrzymać miały według testamentu tylko po milionie marek niem i po 2 mil. koron austr. „dzisiejszej wartości“ (1921).

Hrabina Kinsky zgodziła się na taki spadek ale druga córka hrabina Thun-Hohenstein wytoczyła skargę o wypłatę jej części spadkowej według ustawy, albowiem testament jej ojca był dla niej krzywdzący. Spór toczy się od półtora roku. Generalna dyrekcja tych dóbr umieściła się po podziale Śląska w Katowicach, a 45 proc. akcji sprzedała Anglikom, aby się zabezpieczyć przed ingerencją polskiego rządu.

Przed kilkoma miesiącami rząd włoski za- sekwestrował kopalnię Raibl hrabiemu Donnersmark. Aby się ratować przed tym krokiem, cała rodzina hrabiów Donnersmarków przyjęła obywatelstwo polskie, albowiem rząd włoski nie może polskiemu obywatelowi konfiskować majątku.

Sąd w Gelowen, jako sąd właściwy ma wkrótce wydać uchwałę mocą której rozdzieli między spadkobierców cały spadek i w tym celu sporządził oszacowanie i inwentaryzację kopalni, cukrowni lasów i t. d. i t. d. Równocześnie członkowie rodziny Donnersmarków między sobą prowadzą rokowania, aby cały spór zakończyć dobrowolną ugodą.

Migawki republikańskie

„Nasi najukochańsi“ w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

- 1) Wydział prasowy — vice-szef p. Waserzug—Wasowski (pisujący w „naszym“ „Kurjerze Polskim“ pod pseudonimem „Widz“)
- 2) Jego pomocnik p. Weinryb.
- 3) Wydział wschodni — radca legacji p. Neiman.
- 4) Vice-dyrektor departamentu dyplomatycznego p. Berenschn.
- 5) Radca prawny M. S. Z. i vice-rabin na Tlumackiem p. Rundstein.
- 6) Naczelnik wydziału w departamencie konsularnym p. Poznański.
- 7) Wydział Ligi Narodów p. S. Askenazy
- 8) Wydział Ligi Narodów p. Grostern—Gwiazdowski.
- 9) Wydział niemiecki p. Frenkial.

pomocą pośrednictwa. Stany Zjednoczone miały wysłać depeszę dla Ameryki północnej przez Kanadę, gdzie przyjęły ją pisma kanadyjskie. Z tamąd poszła do Nowego Jorku dla amerykańskich pism. W podobny sposób postarano się o dalsze podanie depeszy do zachodnich wybrzeży Ameryki północnej, Japonji i Chin.

Anglicy podjęli się przesłania depeszy do wszystkich swoich kolonji Australji, Afryki południowej i Indji — dalej do wybrzeży wschodnich Ameryki południowej i krajów skandynawskich. Francuzi zobowiązali się przesłać depeszę ze stacji lyońskiej na wszystkie strony świata, gdzie ją mogły odebrać wszystkie stacje europejskie.

Było to zadanie, którego dotychczas jeszcze nie podejmowano się. Była to zdaniem Barkera najdłuższa depesza kablowa, jaką kiedykolwiek dotychczas nadano.

Nie należy to do rzadkości, że setki ludzi łapie się na żarty aprilusowe, nie zdarza się to jednak każdego 1-go kwietnia, że redakcja la-

pie się na własny żart. A jednak tak się tego roku zdarzyło. Jedno z największych pism poludniowo niemieckich umieściło w dziale sportowym wymieniony żart aprilusowy w formie artykułu o „automobilu, który pod pewnym względem sam idzie“. „Wynalazek polegał na tem, że powstające — jak wiadomo — w skutek eksplozji gazy wydechowe zostają zapomocą aparatu ssącego wtłoczone do umieszczonej w aucie retorty, tam „regenerują się“, zostają wciśnięte napowrót do komory spalinowej, doprowadzone do nowej eksplozji i t. d. Ten naprawdę dobry żart był powodem śmiechu niejednego a wielu złapało się zapewne na to auto- mobilowe perpetuum mobile.

Pewien dowcipniś jednak napisał do redakcji list pełen oburzenia. Już od roku — pisze — pracował nad tym problemem, wydał nawet pieniądze, przed tygodniem jednak rozwinął go. Pierwsze auto, zaopatrzone w ten nowy aparat zbudowane zostało w fabryce w Arbonie i odbyło bez zarzutu z pół litrem benzyny pierwszą jazdę próbną naokoło jeziora Bodan-

Idylla kawiarniana.

(Pierwszy gość pije napozór obojętnie czarna kawę obserwuje jednak jednym okiem badawczo drugiego. Drugi gość czyta napozór przy drugim stoliku gazetę, wydiera jednak po tajemnie całe karty z angielskich i francuskich ilustrowanych pism. Ma właśnie zamiar włożyć je w kieszeń, gdy ktoś nań krzyczy).

Pierwszy gość: Ach! (Przyskakuje do drugiego)

Drugi (przestraszony): Co się stało?

Pierwszy: Co się stało? To się stało, że złapałem pana.

Drugi: Mnie?

Pierwszy: Może pan zaprzeczy, że wydarł pan właśnie najciekawsze karty z pism francuskich i angielskich?

Drugi (jąka): Pan... pan zauważył to?

Pierwszy: Obserwuję pana od kilku dni.

Drugi: A gdybym nawet to zrobił... co to pana może obchodzić?

Pierwszy: Co to mię obchodzi? Wspaniale!

Drugi: Jakiem prawem napada pan na mnie? Nie mam obowiązku tłumaczyć się przed panem.

Pierwszy: Myli się pan! Mam prawo napadać na pana, i ma pan obowiązek tłumaczyć się, ponieważ...

Drugi: Ponieważ...

Pierwszy: Ponieważ jestem subabonentem tych gazet. Za swoje pieniądze, za swoje drogie, ciężko zapracowane pieniądze mam chyba prawo żądać nieuszkodzonych, całych egzemplarzy. Zamiast tego dostaję pomięte, po cięte pisma, i dlaczego? Ponieważ pan narówni ze mną interesuje się żywo wydarzeniami zagranicznymi, tylko że pan zaspakaja w tańszy sposób swoją ciekawość!

Drugi (jąka): Przepraszam, ale...

Pierwszy: Żadne przepraszam. Przedewszystkiem proszę mi z łaski swojej zwrócić wydarte kartki...

Drugi: (złamany, oddaje wszystko z powrotem) Proszę!

Pierwszy (ogłada z rozpaczą kartki): Okropne! Co mam panu powiedzieć, okropne! Gazety... moje gazety tak poszarpać! Niech pana diabli porwa, nie wezmę ich wcale. Zażadam od właściciela natychmiast zwrotu pieniędzy... (Dzwoni). Kelner.

Drugi (przestraszony): Ależ proszę, nie rób pan głupstw! Czego pan chce? Chce pan wywołać skandal?...

Pierwszy: Co mię to obchodzi, co z tego będzie. To jest święństwo! (Dzwoni). Kelner! Gospodarz!

Drugi (jeszcze bardziej przestraszony): Na miłość Boską, milcz pan! Co pan chce? Biorę pański abonament i zwrócę panu pieniądze. Nie pan zapłacił?

Pierwszy: Dwaście tysięcy koron.

Drugi (Daje mu 20.000 koron): Ma pan tu pieniądze, ale proszę stulić pysk...

Pierwszy: Wypaszam sobie...

Drugi: nie wyprasza pan tylko siebie. Przedtem robił... awanturę za swoje pienią-

skiego a następnie do Augsburga. Ponieważ wynalazek został ogłoszony szczegółowo w gazecie, wynalazca nie będzie mógł otrzymać patentu, gdyż wszyscy będą uważać go za rzecz już znaną. Poniesie on więc i firma szwajcarska, która budowała auto olbrzymią szkodę. Wobec tego zmuszony jest zaskarżyć redakcję o odszkodowanie.

W dwa dni później otrzymał dowcipniś od redakcji list z usprawiedliwieniem, że artykuł ten był tylko żartem aprilusowym i redakcja nie wiedziała wcale że problem ten... został już rozwiązany. Dowcipniś był na tyle ordynarny, że udał się z listem tym do „śmiertelnej konkurencji”, która oczywiście nie schowała go do szafy z aktami.

Jak się odbywa wesele tureckie. Jeżeli Turcy wyrzekli się poligamji (wielozęństwa), uczynili to nietylko ze względów ekonomicznych. Wpłynęła na to kultura zachodu.

Pozostając w nieustannych stosunkach z Europą, odczuwali swą niższość moralną.

dze, teraz ja robię za swoje. Do widzenia!

Pierwszy: Oddalam się bez pożegnania. (Z lekceważeniem). Złodziej! (Odechodzi).

Drugi (Dotknięty): Złodziej? (Do kelnera). Jak się nazywa ten pan?

Kelner: Nie znam go wcale, był tu pierwszy raz dzisiaj.

Eugenjusz Heltai.

Walka żydów z kościołem katolickim.

Spółka kinematograficzna „Lechfilma” przedstawiła niedawno cenzurze filmowej obraz p. t. „Natan mędrzec”.

Komisja międzyministerjalna wraz z przedstawicielem prokuratury odmówiła jednak wydania pozwolenia na wyświetlanie tego obrazu, motywując to następująco:

W obrazie przedstawiony jest Kościół katolicki, jako instytucja fanatyczna, tolerująca nieublagane wyroki sądowe. W przeciwstawieniu zaś — żyda Natana zdobia cechy łagodności charakteru i humanitarności. Ponieważ większość ludności w obecnych naprężonych czasach utożsamia żydów z bolszewikami, więc obraz ten mógłby się stać łatwym powodem zakłócenia porządku publicznego.

Obraz cechuje widoczna nieżyczliwość w traktowaniu przedstawicieli Kościoła katolickiego.

Dotąd wszystko w porządku.

Aliści w zakończeniu „motywów” czytamy co następuje:

„Po upływie pewnego czasu komisja raz jeszcze obejrzy obraz i wyda ostateczne orzeczenie”.

Co to znaczy?

Czyżby prześwietna komisja sądziła, że przyjdą jeszcze takie czasy w Polsce, że będzie można lżyć Kościół katolicki i apoteozować żydostwo?

„Gazeta Poranna” pisze: Możemy z góry zapewnić, iż Natan mędrzec nigdy nie zapanuje nad Ojczyzną Mickiewicza i Kościuszki.

Wara Natanom!

Uchodźcy żydowscy napływają nadal.

Pisaliśmy już obszernie jak strzeżoną jest nasza granica wschodnia. Nie też dziwnego, że wy silki policji równieńskiej by oswozić Bówno od nieproszonych gości spelzają na niczem. Oż z tego, że kilkudziesięciu żydów wysła za kordon! W samym Bównem zarejestrowanych jest 24.000 żydów podlegających wysiedleniu. A wielu ich przechowuje się u współwyznawców, powodując katastrofalny wprost kryzys mieszkaniowy. Droga legalną żydzi nie przedostają się, gdyż stacje kontrolne nie przyjmują osób, nie mających prawa wjazdu do kraju, nawet jeżeli im się udało z pomocą bolszewików zdobyć wize.

Niedawno na tem tle wybuchł zatarg dyplomatyczny. Stacja kontrolna zwróciła ze Zdobicy

parę wagonów z nielegalnymi uchodźcami żydowskimi; nieproszonych gości konwojowała policja państwowa i ponieważ pociąg bolszewicki, który musiał zabrać z powrotem „chłubę rewolucji” nie zatrzymał się na granicy, a policja lekceomyślnie nie obsadziła lokomotywy, musieli policjanci wyskakiwać z pociągu podczas ruchu po stronie bolszewickiej i uciekać do kraju, naturalnie byli obstrzeliwani przez bolszewicką straż graniczną.

Bolszewicy naturalnie wystosowali natychmiast notę protestującą przeciwko naruszeniu przez „wojsko” polskie terytorjum republiki ukraińskiej.

Możaby na koniec i nasze władze zdobyły się na należytą ochronę granic od „zasłużonych” obywateli sowieckich możezowego wyznania którzy podczas swych słodkich i bezpiecznych wywczasów w Polsce prowadzą robotę szpiegowską i szmugiem powodują wzrost drożyzny.

Tutankhamen zemścił się.

Odkrywcą grobu i skarbów Faraona w Luksor padł ofiarą swego odkrycia.

BERLIN (PAT) Z Kairo donoszą o śmierci Lorda Carnarvon, znanego egiptologa, który ostatnio poczynił cenne odkrycia.

Nie było chyba większej sensacji na tle naukowym od szeregu lat — niż odkrycie grobu faraona Tutankhamena w Luksor, któremu prasa całego świata poświęcała entuzjastyczne artykuły z uwagi na nie tylko archeologiczną wartość tych zabytków, lecz i na bezcenne wprost skarby materialne, tam znalezione, np. szczerozłoty tron faraona i t. p. Odkrywcą tych fenomenów, lord Carnarvon, bogaty uczonec-amator, stał się nagłe sławą światową. Niestety, widocznie zawistni bogowie starożytności postanowili srodze pomścić naruszenie spokoju swego ulubieńca Tutankhamena, gdyż jakaś niepozorna a jadowita mucha ukąsiła grzebiącego w grobowcu lorda Carnarvona tak skutecznie, że dostał zakażenia krwi. Zawiadomiona o nieszczęściu małżonka, wzięwszy najlepszego chirurga londyńskiego, puściła się aeroplanem na pomoc choremu mężowi. W ostatnich dniach donoszono o polepszeniu się zdrowia lorda, tymczasem nagle nastąpiło pogorszenie i zgon. Tutankhamen zabił swego odkrywce!

ZBRODZIA BOLSZEWICKA.

Najpierw kapłana chytnie mordował,
Za to, że Bogu służył sercem czystym,
A potem, krzyczęc, lżyć i protestować —
Oto prawdziwie bolszewicki system.
Noty niczego tu nie udowodnią,
Choćby Cziczerin chciał stawać na głowie,
Zbrodnia nazawsze pozostanie zbrodnią,
A kto zabija, mordercą się zowie.

News

W roku 1876 wielki Fuad pasza, maż stanu, zre dagował pamiętne oświadczenie, przez które urzędnicy państwowi wezwani zostali, iżby dali przykład zastosowania się do cywilizacji zachodniej. Odtąd wyższe sfery porzuciły tradycyjne wielozęństwo.

Jednak jedna żona we współczesnej rodzinie tureckiej jest nadal tylko przedmiotem zbytku i rozkoszy. Nadto nie zarządza ona nigdy gospodarstwem domowym: kuchnia i połączone z nią zajęcia i wydatki stanowią osobny dział, — którym zajmuje się specjalny maitre d'hotel, a w uboższych domach — sam małżonek.

Władza małżonki ogranicza się na służących niewolnicach (kalaik) i tualetach.

Ponieważ żona widzi się wciąż zagrożoną — gdyż prawo pozwala wielozęństwo — więc stara się wydawać olbrzymie sumy na toalety, bieliznę, meble, albowiem na wypadek rozwodu wszystko to przy niej zostaje.

Z punktu widzenia materialnego, egzystencja jej w każdym razie jest wolna od wszelkich kłopotów. Każda kobieta ma zapewnione

zamążpójście, gdyż Islam nie zna celibatu, jak również nie toleruje prostytucji.

Rozumie się, iż mowy być nie może w Turcji o małżeństwie z miłości. Małżeństwa są zawierane na ślepo.

W następujący sposób zawiera się w Turcji małżeństwo. Hanumel (kobieta zamężna) dowiedziawszy się o celu wizyty dziewczętbów, oddała swą córkę, pokazując im jej fotografię, którą zanoszą panu młodemu.

O ile mu się podoba, to postanawia poślubić dziewczę. Odbywa się wtenczas ceremonia „nika”, to jest zaręczyny urzędowe, które w rzeczywistości są ślubem cywilnym. Kadi (sędzia) w towarzystwie świadków udaje się do panny młodej i przez drzwi zamknięte zapytuje ją, czy akceptuje Y. lub Z. jako małżonka swego. Poczem dopiero zostaje spisany akt.

Ceremonja weselna wlegra na zwyczajnem odprowadzeniu panny młodej w orszak licznych karet do domu meża.

ZYGZAKI

Premiera p. Kadena.

Jeden z wybitnych twórców „legandy Piłsudskiego“ literat Juljusz Kaden — „Bandrowski“ służy wiernie swej partji gloryfikując czyny komendanta i jego towarzyszy. Cały swój talent obraca pan Bandrowski na usługi tego „obozu tajnych celów“ i przeważnie poruszając tematy związane z osobami, które pomogły do stworzenia „legandy“ jednocześnie oczerniając stronnictwa narodowe.

Świeżo napisał pan Kaden sztukę „Karty w tas“, która miała być premierą jego występów na scenie. Sztuka ta jak i inne tego autora utrzymana jest w duchu partyjnym, nie chciały więc jej wystawić teatry warszawskie, natomiast teatr łódzki opanowany przez czerwony magistrat, który stara się karmić swych widzów strawą partyjną, bardzo chętnie podjął się zaprodukcowania sztuki pana Kadena w Łodzi, tak licznie odwiedzającym „nasz“ teatr jego współplemieńcom.

Na skutek dwuwierszowej wzmianki jaka się ukazała w środowym numerze „Rozwoju“, że „... wobec nieprzyjęcia tej sztuki przez teatry warszawskie scena łódzka pierwsza wystawia ten paszkwil“ pan Kaden uważał za stosowne zrobić z sobą następnego dnia wywiad w „Kurjerze Wieczornym“, w którym mówiąc dość obszernie o sobie i swych działach komentuje wzmiankę „Rozwoju“ o odrzuceniu jego sztuki przez teatry warszawskie. Według pana Kadena, odrzucenie sztuki nie jest niepoehlebne a naodwrot, przynosi zaszczyt niemający po-nieważ „... Pani Bovary zaprowadziła Flauberta przed kratki sądowe, Wagner został wy-gwizdany w Paryżu za „Tanhäusera“ „Biref odrzucony ze swą „Carmen“ z opery paryskiej, i t. d. Jednym słowem, że jeżeli obecnie teatry odrzuca jakiegokolwiek sztuczdyło to będzie najlepszą rekompensacją dla autora o wartości dzieła.

Pomimo tak pochlebnego zdania pana Kadena o jego sztuce, Komisariat Rządu wychodząc widocznie z bardzo słusznego założenia że w obecnych czasach napreżonych stosunków między stronnictwami politycznymi, zaostrowane mi przez ostatnie wypadki wystawianie paszkwili wyszydającego część społeczeństwa bynajmniej nie jest wskazane odmówił zezwolenia na przedstawienie tej sztuki.

To racjonalne stanowisko Komisariatu Rządu oburzyło strasznie p. Kadena, który natychmiast wyjechał do Warszawy żeby porużyć „niebo i ziemię“ a raczej prawdopodobnie swego protektora na „intrygę endecką“, która mu nie pozwala żyć „Chjenc“.

Otóż już we wczorajszym Żydowskim „Kurjerze Porannym“, którego p. Kaden jest współpracownikiem, ukazał się dwulamowy artykuł tłustym drukiem zatytułowany „Rząd i „Chjenc“ w Łodzi“, w którym p. Kaden bije na alarm, że

„...na skutek pojawienia się w „endecim“ „Rozwoju“ notatki wymienionej przeciwko tej sztuce, Komisariat Rządu zdjął ją z afisza... i „uleganie łódzkich organów rządowych nakazom redakcji „Rozwoju“ jest w wysokim stopniu charakterystyczne“.

Ostatnie zdanie jest kapitalną humorystyką dla każdego kto wie o tem, że „Rozwój“ w ostatnich dwóch miesiącach miał wytoczonych 12 spraw sądowych właśnie z oskarżenia tego komisariatu. O tych faktach „Kurjer Poranny“ nie uważał za stosowne podawać do wiadomości, natomiast gdy Komisariat Rządu niedopuscił do wystawienia sztuki mogącej drażnić wielką część społeczeństwa „Kurjer Poranny“ bije na alarm.

Nie przesadzamy jak zostanie rozstrzygnięta sprawa wystawienia „Kart“ bowiem zupełnie dobrze zdajemy sobie sprawę z wpływów jakimi operuje pan Kaden wśród „wyższych fer“ tak licznie obsadzonych przez jego stronnictwo i współwyznawców uważamy jednak, że w razie poniechania wystawienia tego utworu sztuka dramatyczna bardzo mało na tem straci a tem mniej łódzka publiczność, która się nie barmi zbyt wartościowymi utworami.

S. † P.

Gustaw Frytz

członek i podstarszy Cechu Młynarskiego.

zmarł w dniu 5 kwietnia r. b. Wyprowadzenie zwłok w niedzielę 8 kwietnia o godz. 4.30 po południu.

W zmarłym tracimy kolegę niezwyklej zacności i uczciwości.

577s1

Cech Młynarzy Łódzkich.

S. † P.

Julja z Laszczyków

1-e v. Erdman

Juljuszowa Jarzębowska

przeżywszy lat 56, zasnęła w Bogu, dnia 7 kwietnia.

Eksportacja zwłok odbędzie się dnia 9 kwietnia o godz. 6 w. z domu żałoby (Andrzeja 3) do kościoła św. Krzyża. Nazajutrz t. j. we wtorek odprawione zostanie w tymże kościele o godz. 10 r. nabożeństwo żałobne, poczem nastąpi odprowadzenie zwłok na Stary Cmentarz katolicki.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

5948b

Maż, synowie i córki.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Niedziela dnia 8 kwietnia Dyonizego.

Poniedziałek dnia 9 kwietnia Marji Kleofasowej

Wschód słońca g. 5 m. 57

Zachód g. 6 m. 20

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)

„Młody las“ po pol. „To co najważniejsze“ w.

Filharmonja (Dzielna 2)

„Luna“ (Przejazd 1)

„Historja jednej nocy w Lombardji“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

„Brutal“ („Róża Berndt“ Hauptmanna)

„Odeon“ (Przejazd 2)

„Zaginiona kolja“ II serja.

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Grzesznik“

„Nowości“ Piotrkowska róg Głównej

„Katorgi Sybiru“

„Corso“ (Zielona 2)

„Pierścień szatana“

Miejska Biblijoteka Pablioz (Andrzeja 14

otwarta codziennie od 3—9 wiecz.)

Biblijoteka Stow. Przyj. Francji Piotrkowska.

otwarta codziennie (z wyj. piątków) od 5—7

Kalendarzyk historyczny.

1861 — Rzeź na placu Zamkowym.

1241 — Bitwa pod Lignicą w której poległ Henryk Pobożny.

Wiadomości bieżące

— Święto 9 kwietnia a sady.

W numerze 7 „Dziennika Urzędowego ministerstwa sprawiedliwości“ z d. 1 kwietnia ogłoszono na piśmie ministra sprawiedliwości treści następu-

jącej: Zawiadamiam że dzień 9 kwietnia r. b. na który przesunięto w roku bieżącym święto Zwiastowania N. M. P., jest wolne od zajęć biurowych. Jeżeli jednak na dzień ten wyznaczono w poszczególnych urzędach posiedzenie sądowe lub inne czynności połączone z wezwaniem stron lub świadków i terminu tego we właściwym czasie nie odwoła no, należy wydać odpowiednie zarządzenia aby wspomniane czynności odbyły się w trybie normalnym.

— Urlopy rolne dla żołnierzy. Ministerstwo spraw wojskowych przesłało do marszałka Sejmu odpis rozporządzenia, które z uwagi na porę zasiewów wiosennych zarządza z dniem 21 marca b. r. udzielanie 60-dniowych urlopów rolnych, które przyspaś mają 30 proc. szeregowych z dodatkowego poboru roczników 1899 do 1900 i rocznika 1901.

Przedewszystkiem uwzględnieni będą szeregowi, którzy stanowią jedyną siłę roboczą w gospodarstwie rolnem własnem lub dzierżawionem szeregowi którzy z zawodu są rolnikami i wynajmują się do robót polnych.

Urlopowani mają spędzić urlop we własnych ubraniach cywilnych i w czasie tym nie będą pobierali poborów. Rozporządzenie zawiera ponadto zapowiedź analogicznych urlopów na czas zniw.

— Podwyższenie czynszów dzierżawnych na kolejach.

Ministerstwo kolei żelaznych ustaliło z ważnością od 1 kwietnia r. b. nowe podwyższone o 10 proc. platy czynszów dzierżawnych w następującym wymiarze:

Za place na skład towarów od każdego metra kwadratowego miesięcznie 180,150 względnie 120 mk. zależnie od kategorii stacji; za place poboczne normalno-torowe, kolejni wąskotorowe rurociągi, kable i t. p. urządzenia komunikacyjne połowę powyższego czynszu dzierżawnego; za place pod budki i kioski dla handlu drobnego, oraz pod wagi wozowe, dalej za magazyny kryte, dziesięciokrotność powyższego czynszu zaś za rampy, zsypy, piwnice i strychy. — pięciokrotność tego

czynszu.

Przy dzierżawach trwających poniżej 12 miesięcy, względnie przy wypowiedzeniu umowy przez najemców w ciągu pierwszego roku obciąża się czynsz o 50 proc. wyżej.

Koszta sporządzenia umowy opłaca strona w wysokości 10 tys. mk. zaś kaucja wynosić ma tyle, ile czynsz przypadający za pół roku.

Dyrekcje kolejowe otrzymały polecenie zawarcia dodatkowych umów z dotychczasowymi najemcami.

— Przed wyjazdem ministrów do Łodzi.

b) Wczoraj w godzinach południowych minister pracy i o. s. p. Darowski odbył telefonicznie wstępną konferencję z okręgowym inspektorem pracy p. Wojtkiewiczem w związku z zapowiedzianym przyjazdem ministrów do Łodzi. Minister informował się o sytuacji obecnej w przemyśle włókienniczym w Łodzi, ilości dni pracy w tygodniu w fabrykach i t. d.

P. minister zaznaczył, że przyjeżdżają do Łodzi w poniedziałek o godz. 10-ej i pół i polecił okręgowemu inspektorowi pracy, aby zajął się zaproszeniem przedstawicieli przemysłowców i związków zawodowych na konferencję, która odbędzie się w województwie.

— Zatarg między bankami a pracownikami bankowymi.

b) Wobec odebrania licznym bankom prawa handlu dewizami odbyła się w związku banków w Warszawie narada, na której po długiej dyskusji uchwalono od 1 kwietnia niestosować więcej dla pracowników bankowych dodatków drożyznianych w stosunku do wzrostu drożyzny.

W związku z tem związki zawodowe pracowników bankowych w całej Rzplitej jak również i w Łodzi odbyły posiedzenia, na których powzięto rezolucje protestujące.

— Ciągnięcie loterii.

Jenerałna dyrekcja loterii państwowej zawiadamia, że wskutek przesunięcia święta Zwiastowania Najświętszej M. P. na dzień 9 kwietnia 1923 r., ustanowione na dzień powyższy ostatnie ciągnięcie V klasy 6-ej loterii państwowej przełożono na dzień następny, t. j. na wtorek 10 kwietnia rb.

— Ze Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości.

e) W dniu 5-go b. m. odbyło się w lokalu własnym przy ul. Traugutta Nr. 4 Informacyjne Zebranie członków Stowarzyszenia Właścicieli nieruchomości m. Łodzi na którym między innymi omawiano sytuację w jakiej znajdują się właściciele nieruchomości.

Pomiędzy różnymi sprawami natury gospodarczej, wywiązała się dyskusja nad wydatkami na utrzymanie domów. Po dyskusji zebrani wypowiedzieli zdanie, że z powodu szalonego wzrostu wydatków na utrzymanie domów podwyżkę gazu, elektryczności, wywózkę śmieci i t. p. tam gdzie właściciele nie są w możności prowadzenia szczytów ksiąg buchalteryjnych, należy przyjąć za podstawę ryczałt komornego wraz z świadczeniami z art. 5 Ustawy o ochronie lokatorów jako minimum, mk. 1,600 za rubla przedwojennego przy mieszkaniach zwykłych, mk. 2000 przy mieszkaniach większych z wygodami, oraz do mk. 2,400 przy lokalach handlowych i przemysłowych.

Powyzsze normy zupełnie nie odpowiadają rzeczywistości i w tej jedynie wysokości dają możność przetrwania właścicielowi domu do następnego kwartału, t. j. do lipca r. b. w którym czasie, wedle sprawozdania delegacji z wyjazdu do Warszawy, ustawa o ochronie lokatorów ma ulec radykalnej zmianie w sensie dania możności wł. domów przeprowadzenia jakiegokolwiek konserwacji i ratowania domów od kompletnej ruiny.

Zebrani jednomyślnie zgodzili się, ażeby do czasu uregulowania przez Rząd pborów Urzędni kom Państwowym powyższe normy zredukować do 50 proc. i nie pobierać wyżej za komorne wraz ze świadczeniami z art. 5 ponad mk. 1,000 za rubla przedwojennego.

Wypadki i kradzieże

— Groźny pożar fabryki „Szajbler i Grohman”.

s) W piątek około godz. 11 w nocy stróż nocny zauważył kłęby dymu wydobywające się z pod dachu Oddziału Wykończalni fabryki Szajblera i Grohmana. W jednej chwili ogień zaczął zagrażać oddziałowi bielnika i drukarni, lecz zawdzieczna

jąca energiczna akcja straży ogniowej pod kierunkiem komendanta p. A. Grohmana udało się ogień umiejscowić. Spaliły się tylko dwie sale wykończalni kolorowej, sporo gotowego towaru, reszta popsuła się przez obfite zlanie wodą. Straty obliczane są na miljardey.

Wczoraj z rana przystąpiono już do uporzą-

dkowywania spalonych sal jak również wzięto się energicznie do odbudowania co jednak potrwa około 5-ciu miesięcy.

Wszystkich robotników pracujących w spalonych do pozostałych sal gdzie będą pracowali z pozostałymi robotnikami na dwie zmiany.

Podziękowanie.

Tym wszystkim, którzy wzięli udział w odprawieniu na miejsce wiecznego spoczynku zwłok

S. † P.

Ferdynanda Ullricha

a w szczególności wielbnemu księdzu Dr. Potempi, za słowa pociechy, Ottonowi Fiegłowi za słowa przyjaźni wypowiedziane przy grobie, oraz chórowi śpiewaczemu „Hieronimus”, Cechowi pracowników cukierniczych i za nadesłane wieńce składają z głębi serca „Bóg zapłać”

585k1)

żona, dzieci i rodzina.

W dniu 10 kwietnia r. b. o godz. 10-ej rano w kościele katedralnym św. Stanisława Kostki, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy

S. † P.

Pawła Łuby

na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

586k1)

Rodzina.

Jak się pozbyć niewygodnych lokatorów.

JAK PAN MARJANOWSKI WYNAJAŁ HOTEL „AMERYKAŃSKI” KOMENDZIE MIASTA.

Znane pokoje umeblowane Gula przy ul. Zielonej Nr. 12 znów wzbudzają zainteresowanie ogółu przez nową afere.

Sprawa o lichwę mieszkaniową wszczęta w listopadzie 1921 roku przez Urząd Walki z Lichwą w Łodzi przeciwko obecnemu właścicielowi tych pokojów umeblowanych Marjanowskiemu w pierwszych dniach b. m. w Sądzie Okręgowym została odroczone, a podsądny zdołał w międzyczasie ubić kokosowy interes.

Z powodów sanitarnych, wskutek zatargów z lokatorami sprawę o lichwę, będącej w toku i t. p. na rok bieżący Marjanowski nie posiadał koncesji na hotel i takową miał nie otrzymać, większa część lokatorów zamieszkujących te pokoje są przeważnie na prawach długletnich lokatorów i podpadają pod Ust. o Ochronie Lokatorów, przeto p. Marjanowski hotel (bez koncesji) wydzierżawia na znakomitych warunkach instytucji wojskowej i na tej zasadzie przystępuje do eksmitowania lokatorów.

Pan Marjanowski, przewidując, że koncesji na hotel na rok 1923 nie otrzyma, przez co cennik zostanie zredukowany przez Urząd Walki z Lichwą zawiera z Komendą m. Łodzi transakcję na następujących warunkach, a mianowicie: Wojskowość bierze na siebie podobno uzyskanie koncesji, gruntowny remont i płaci Marjanowskiemu z góry za dwa lata mk.

400,000,000. — (za połowę tej sumy można taką rudę nabyć na własność), a za następne 4—ry lata dzierżawy zabezpiecza w złotych polskich, czyli podług kursów franków szw., z tym warunkiem, że jeśli drożyzna wzrośnie to suma dzierżawna będzie podwyższona.

Jakimi środkami oskarżony o lichwę podsądny zdołał ubić tak doskonały interes, jest to zagadka, rozwiązania której pragnęlibyśmy się dowiedzieć.

Ciekawem też jest, że Komisarz Rządu nie wydał do dnia dzisiejszego koncesji hotelowej, na te pokoje umeblowane, a Referat tegoż Komisarjatu Rządu, a mianowicie Referat Walki z Lichwą, pomimo to podpisuje nadesłane mu cenniki, jako hotelowe, nie jako na pokoje umeblowane.

Lokatorzy zamieszkujący od lat kilku w tych pokojach umeblowanych mają takowe w przeciągu 7 dni opróżnić... ponieważ Instytucja Wojskowa zawarła kontrakt dzierżawy na 6 lat na „Hotel”, a nie na pokoje umeblowane, nie zasiągając informacji, czy lokatorzy zamieszkują stale, czy też na dobe.

Sądzić że cenniki miarodajne zainteresują się tą sprawą i wyjaśnią czy suma zapłacona przez wojskowość za wynajęcie rudery nie jest zbyt wysoka i czy p. Marjanowski miał prawo swój budynek wynajmować jako hotel.

Gospodarka magistracka.

NOWE EKSPERYMENTY — DLA KOGOPRZYKOTOWUJE SIĘ PCSADY. — DLA CZEGO UWOLNIONO INŻ. SZENFELDA. — ZBYTECZNE DODATKI.

W związku z notatką o reformie organizacji urzędów miejskich z dn. 7 b. m. celem stworzenia 4-ch departamentów, a mianowicie: 1) Zarząd Techniczny (Wydział Budownictwa i Wydział Przedsiębiorstw Koncesjonowanych) 2) Zarząd Finansowy — Podatkowy (Wydział Finansowy i Wydział Podatkowy). 3) Zarząd Główny 4) Zarząd handlowo — gospodarczy, nasuwają się refleksje, że w danym wypadku idzie tu o stworzenie nowych posad dyrektorów z łona partii P. P. S. przy jednoczesnym współudziale w. prezidenta p. Pogonowskiego, od którego chyba za oddanie mu projektowanego stanowiska p. dyrektora Zarządu Finansowo — Podatkowego, otrzyma partja P. P. S. zgodę na zatwierdzenie reformy i obsadzenie dyrektoriatów przez żydów Grünberga lub Pilcera Zarządu Głównego; przez żyda Lauterbacha Zarządu handlowo Gospodarczego i p. Waryńskiego Zarządu Technicznego.

Powyzsza reforma jest zgola niepotrzebna i zakrawa na eksperymenty stosowane w bolszewji.

Za czasów urzędowania inżyniera Szenfelda jak naczelnika Wydziału budowlanego była Inspekcja Przedsiębiorstw Koncesjonowanych podległa p. Szenfeldowi i kierownik tejże żyd inż. Berliner miał pensję urzędnika komunalnego III-ciej kategorii.

Przy zwolnieniu inż. Szenfelda Magistrat motywował zwolnienie go zniesieniem stanowiska naczelnego inżyniera I urzędnika I-ej kategorii, a w istocie rzeczy chodziło mu o usunięcie człowieka i urzędnika uczciwego, ulegając podszeptom osławionego ławnika L.

Arndta.

Później po usunięciu p. inż. Szenfelda zamiast jednego naczelnego inżyniera Magistrat stworzył dwie posady urzędników I-ej kategorii, a mianowicie: na miejsce p. Szenfelda mianował inż. Lisowskiego i II-a posada zamiast inspekcji przedsiębiorstw miejskich utworzył Wydział i żyda inż. Berlinera przesunął o 3 kategorie wyżej dając mu stanowisko naczelnego inżyniera Przedsiębiorstw Miejskich. Obecnie niedosć, że zamiast jednego stanowiska naczelnika Wydziału Budownictwa; które z ustąpieniem p. Szenfelda zniesiono, stworzono 2 stanowiska wyższe Naczelników Wydziału Budowlanego i Przedsiębiorstw i wraca się w zamierzonym projekcie ponownie do dawniejszej koncesji, ale z tą różnicą, że jako dodatek będzie i dyrektor, wynikiem czego stworzono 3 posady, które obciąża budżet jednego tylko Wydziału o 10 milionów miesięcznie, nie mówiąc już o Urzędzie finansowo — gospodarczym, które do tychezas oddzielnie dobrze pracuje.

Naszym zdaniem niewolno Magistratowi robić esperymentów na ciele mieszkańców dla swoich osobistych, czysto partyjnych zachcianek. Należy pozostawić „status quo ante”, a Wydział Przedsiębiorstw ponownie wcielić jako inspekcję do Wydziału Budownictwa. Intrzygi żydowskie, p.p. Berlinerów, Lauterbachów — Grünbergów p. vice — prez Pogonowski nie powinien popierać, gdyż chyba dostateczny posiadają majątek, by nieobciążać biednej kasy Miejskiej, pretenzjami na zgola niepotrzebne stanowisko dyrektora finansowego.

Zebranie związku „Praca”.

UBEZPIECZENIE OD BEZROBOCIA. SPRAWA URLOPÓW. PODATEK DOCHODOWY. WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ. PROTEST PRZECIW ZBRODNI BOLSZEWICKIEJ.

b) W piątek dn. 6-ego b.m. odbyło się zebranie delegatów związku „Praca”. P. Kazi miereczak zakomunikował zebranym, że ustawa o ubezpieczeniu od przymusowego braku pracy wkrótce będzie wzięta pod obrady Sejmu. Ustawa ta ma bardzo wielkie znaczenie dla klasy robotniczej.

Następnie zakomunikował, że związek fabrykantów rozesłał okólnik do przemysłowców w sprawie wprowadzenia kar w fabrykach, czemu należy się sprzeciwić ze względów zasadniczych. Rozesłano również okólnik w sprawie urlopów pracowniczych i robotniczych, który przewiduje, że jeżeli robotnik rozpoczyna urlop w sobotę wieczorem, a kończy go po upływie tygodnia w niedzielę wieczorem, to w tym czasie za 2 niedziele nie otrzymuje zapłaty. Twierdzenie to jest sprzeczne z ustawą o urlopach, która stwierdza, że zarówno robotnik, jak pracownik, w czasie urlopu otrzymuje normalne pobory za cały czas trwania urlopu. W tej sprawie należy poinformować wszystkich robotników.

Referent wskazał że z dniem 1 kwietnia r.b. minimum zarobku w stosunku rocznym ministerstwo skarbu ustaliło od mk. 10,800,000 mk. do 14,400,000 i w tym stosunku wwyż, czyli że jeżeli robotnik nie zarobi wymienionej sumy, to jest zwolniony od podatku.

Wobec tego, że zarobki robotników są o połowę niższe, więc podatku takowego płacić nie potrzeba i należy zażądać od przemysłow-

ców, aby zaprzestali ściągania podatków.

W sprawie wyborów do rady miejskiej referent zaznaczył, że klasa robotnicza obowiązku winna przystąpić do akcji wyborczej, gdyż obojętność wyjdzie na szkodę ogółowi robotniczemu. Robotnicy nie powinni się zrażać tem, że gospodarka prowadzona przez partję P.P.S. była nieodpowiednią i nieudolną, a przez kompromitację tej partji w samorządzie skompromitowane zostały rządy robotnicze, którego to faktu nie można zaprzeczyć. Aby więc naprawić to, co zostało zepsute, należy wybierać ludzi uczciwych świadomych zarówno potrzeb, gospodarki samorządowej, jak potrzeb obywateli.

W końcu p. Kazimierzak poruszył sprawę morderstwa dokonanego na osobie ks. Butkiewicza. W sprawie tej zebrani powzięli następującą rezolucję:

4) W sprawie dokonanego mordu na osobie ks. Butkiewicza przez katów bolszewickich, zebrani delegaci związku „Praca” wyrażają swe oburzenie i pogardę czerwonym katom bolszewickiej Rosji, oraz potępiają haniebną mord dokonany na osobie szlachetnego kapłana Polaka katolika, przyczem domagają się od rządu polskiego zastosowania odwetu za ks. Butkiewicza na osobach prowodyrów komunistycznych w Polsce, oraz domagają się usunięcia posłów komunistycznych z Sejmu i uwięzienia ich jako jawnych zdrajców Polski“.

Teatr i sztuka

— Teatr miejski.

W niedzielę pop. „Młody las”, wieczorem „To co najważniejsze” Jewreinowa. Sztuka autora rosyjskiego fascynuje widzów wytrawnością artyzmu kultury literackiej, scen świetnie pomysłałych, skrzępiących się humorem, to znowu silnych napięciem dramatycznym.

Wobec przypadającego w poniedziałek święta przedstawienie dla zrzeczeń „Brzydkiego Feranbego” odbędzie się o 3 pop., a wieczorem o 8 m. 15 świetna komedia Jewreinowa „To co najważniej-

— Koncert na pomnik Chopina.

Przypominamy, że koncert na powyższy cel, odbędzie się dn. 10 kwietnia tj. we wtorek. Wykonawcą będzie jeden z najwybitniejszych Chopinistów, znakomity pianista prof. Józef Smidowicz.

Wszyscy, którzy sprzyjają myśli wzniesienia pomnika naszemu genialnemu rodakowi, niech spieszą zaopatrzyć się w bilety, które już w niewielkiej ilości pozostały w Księgarni Gebetnera i Wolfa i w kasie Filharmonji.

— Bacność Rozwojowcy.

W niedzielę dnia 8-go kwietnia o godz. 4-ej po poł. odbędzie się wiec T-wa „Rozwój” w sali

Chóru Sumowego przy Kościele Sw. Anny, przy ul. Przędzalnianej Nr. 95 Na wiecu tym referować będzie p. Fr. Zegota. 5942-1

— Pabjanice.

W czwartek dnia 5 kwietnia b. r. odbył się w sali Ochronki imponujący wiec T-wa „Rozwój”. Po zagajeniu zebrania przez p. Wajsa przewodniczącego wiecu objął p. Kalinowski Referat o pracy Ekonomiczno-gospodarczej w Polsce wygłosił p. L. Grzegorzak Dyr. Okr. T-wa „Rozwój”. W dyskusji przemawiali p. p. Wajs, Barcik i p. Piechocki, a poczem jednomyślnie uchwalono następującą rezolucję:

1) Zebrani obywatele m. Pabjanice w liczbie 2-ch tysięcy na wiecu T-wa „Rozwój” protestują przeciwko barbarzyńskiemu postępowaniu rządu sowieckiego nad Polakami w Rosji i wzywają Rząd Polski do zerwania stosunków dyplomatycznych z bandą opryszków żydowsko-bolszewickich.

2) Wyrażają cześć i hold popiolołom męczennika s. p. Ks. Butkiewicza i bohaterom polskim i biskupem Cieplakiem na czele jęczących w lozachach czczonych bolszewickich.

3) Wzywają całe społeczeństwo polskie do realizowania hasła „Swój do swego po swoje” i zapisywania się do T-wa „Rozwój”. 5930-1

— Do Dowborezyków.

Dzisiaj w niedzielę o godz. 5-ej po południu w lokalu „Wędkowców” przy ul. Piotrkowskiej 174 odbędzie się Ogólne Walne Zebranie na które zaprasza się wszystkich Dowborezyków zdemobilizowanych bez względu na sarżę.

Sprawy bardzo ważne obecność wszystkich Dowborezyków konieczna.

— Stowarzyszenie robot. Chrześcijańskich.

W środę dnia 11 bm. w oddziale II Stowarzyszenia Robot. Chrześcijańskich o godzinie 7 wieczorem w sali „Moniuszki” przy ulicy Ogrodowej Nr. 34 odbędzie się pogadanka, przemawiać będą: p. inżynier Folkierski i ks. prałat Siennicki.

— Zabawa taneczna harcerzy.

Zarząd Kasy Zapomocowej im. Jasia Wociańskiego zaprasza swoich członków, harcerzy (kl) przyjeżdżających Harcerstwa na taneczna z zabawą, która odbędzie się w dniu 8 b. m. o godz. 19-ej w sali Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich przy ul. Piotrkowskiej nr 113.

DUDER BAYADERE
NIEZRODNY W UZYCIU
CERA NABIERA MATOWEGO WYGLĄDU.
AKWAMITNEJ MIĘKOŹCI. ZAPAC WZEDZIE
PARFUMERIE D'ORIENT

Ofiary.

Na inw lidów.

- Nr. 610 Konstancja Pryzerowa wygrany zakład 5,000
- „ 613 Zebrane na jajku u p. Polańczyka 202,000
- „ 614 Zebrane na jajku u p. dyr. Czecha 170,000

Na sieroty pō poległych żołnierzach.

- Nr. 611 Dla uczczenia s. p. Ks. Kanonika Ign. Dąrowskiego prob. par. Kolu-szki, Mikołajewski Ludwik z Kolu-szek 25,000
- „ 612 Tadeusz Mikołajewski z Kolu-szek 10,000
- „ 615 Zamiast wieńca na grób s. p. Ferdy-nanda Ullricha, cech cukierkowy 340,000

Grand-Kino.

Tylko kilka dni

GRZESZNIK

dramat w 5 aktach.

Nad program.

MURZYNEK komedja

Poz. przed t. o g. 3 pp. 587-1

belg.	2450	—
szwajc.	SICO	—
Marki niem.	202	—
Kor. austr.	061	—
czeski	1500	—
Liry	2100	—
Leje rum.	180	—
Wiedeń czeki	0,61,50	—
Berlin czeki	2,02	—
Miljonówki	1900	— 1950
Ruble (złote)	24,000	—
(srebr.)	12,500	—

Belgia
Berlin
Gdańsk
Praga

Czeki i wpłaty.

Londyn	20000
Nowy Jork	42750
Paryż	2540
Wiedeń	6150

Akcje.

Bank Dyskontowy	72000
Handlowy	83000
Dla handlu i przem.	53000
Kredytowy Warszawski	18000
Przemysłowców łwowskich	5000
Zjednocz. ziem. polskich	51000
Związku Spółek Zarobk.	35000

Kijewski	—
Wilt	—
Częstocice	500000
Cukier	350000
Firley	25000
Drzewo	9200
Węgiel	228000
Cegielski	120000
Lilbon	126000
Ostrowiec	100000
Karasiński	21000
Zielński	—
Radzki	73500

Starachowice	53000
Pocisk	14000
Parowozy	35000
Zyrardów	2100000
Borkowski	13000
Zawiercie	—
Jablkowscy	14500
Zegluda	5400
Haberbusch	5400
Nafta	15000
Nobel	28000
Gosławica	77000

Gielda warszawska.

Dot. St. Zjean.	42750	Franki franc.
Marki niem.	202	Funt

NOEON

Dziś! Ulubieniec publiczności znakomity artysta **Dziś!**

HARRY PEEL

w II (ostatniej) serji obrazu „ZAGINIONA KOLJA” p. t.

„KAPRYS MILJARDERKI”

Sensacyjny obraz w 6 aktach. 5949.1 Początek przedstawień o 3 ej.

ODEON

Teatr „SCALA”

3 gościnne występy artysty i reżysera teatru „Rozmaitości w Warszawie WŁADYSŁAWA

Wtorek, 10 kwietnia 8.30 wiecz.

Diabeł znakomita komedia w 3 aktach Fr. Molnara.

Leniewskiego z udziałem własnego zespołu na czele z

Sroda, 11 kwietnia

Powrót z wojny

kom w 4 akt. R. de Fiersa i F. de Croisseta.

Bilety do nabycia w cukierni W. go Komara.

Halną Bożewską

Czwartek 12 kwietnia ostatni występ

Wojna i miłość

kom. w 5 akt. W. Chełmickiego.

MEBLE gabinetowe kryte skórą i gobelinem **DYWANY**

Fabryczny skład łóżek metalowych Konrada Jarnuszkiewicza i 3-ki Materace

Wyroby B-ci Thonet

Kompletne urządzenie pokoi:

Stołowych, Sypialnych, Salonowych, i Gabinetów Meble koszykowe Meble białe. Kuchnie białe.

Magazyn mebli Wł. Romiszewskiego Łódź, Piotrkowska 116.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty z zakresu stolarstwa i tapicerstwa. (5599d3)

Od **300,000** mk. solidna robota ubrania męskiego z wszelkimi dodatkami z własnych lat powieszonych materiałów

w Zakładzie Krawieckim

Leopolda Staśkowskiego

ul. Piotrkowska 285, róg Czerwonej. 5945b

S. LIBERMAN

Krawiec damski ul. Dzielna № 1.

zawiadamia niniejszym Sz. Klientkę iż otrzymał oryginalne modele paryskie na sezon wiosenny i letni

UWAGA; Na żądanie Sz. Klientki robota może być wykonana w przeciągu 48 godzin. (5638d10)

„KREYTOPOL”

2 ul. 6-go Sierpnia 2

Benedykta

Wejście przez Skład Apteczny.

poleca

na raty

etaminy, batysty trykoty, ny, materiały, ubraniowe, 5947s kamgarny itp.

Daję na raty!

wszelką garderobę damską i męską gotowe i na obstalunki

A. Berger, Łódź, Południowa 6 pr. of.

Uwaga: Robota pierwszorzędna! Ceny niższe!

Zaginęły

wesle wystawca B. Talrose Łódź, Piotrkowska 107. pl. II kwietnia 1923 dnia do 500000 mk. jeden 700000 mk. wystawca Edmund Bogdański Łódź, Dzielna 32, pl. 9 kwietnia 1923 na 2000000 mk. Zastępcze zrodzone. Biura „Mobi le” Juliusza 4. 580s1

Data 16 maja zostanie otwarty

Pensjonat Z. Wójcickiej

w Podgubiniu pod Tuszymem, który obecnie został przeniesiony do zabudowań Lucjana Labuka. Pensjonat, położony w lesie, w punkcie najzdrowszym i jako taki, wskazany przez lekarzy. Kuchnia wykwintna. Ceny w maju i czerwcu niższe. Informacji u dziela właścicielka. Orła 23, m. 22, Wójcicka. (5937b)

Na raty!

Ku letniemu sezonowi palta, kostjumy i suknie damskie z najnowszych tasonów. Przyjmuje również obstalunki z własnego i powierzonego materiału. Pracownia sukien i okryć damskich „BARBARA” Łódź, Kilińskiego 39 m. 10. 592s

Zaginął

paszport zagraniczny na imię Franciszka Ciesłaka, wydany przez Starostwo Kaliskie za № 329, serja B. № 18296 z wizami francuska, austriacką, czeską, szwajcarską. (567k3)

Radzę Ci! Kupować towary tylko pod firmą:

„Najtańsze źródło”

Łódź, ul. Dzielna № 36.

Płótno białe, płótno kolorowe, na wyspy, na pościel, cągi różne, chustki różne, podszewka, szewioty, bostony, sukna, korthy, barchany, flanele, sibir, poncechochy i nici.

— SPECJALNE CENY —

dla kapców, kooperatywy i stowarzyszeń.

Hurtowo — Detaloznie.

Uwaga: Tanie do w przyw. mieszka. (5948b)

„Capillifer”

T. L. Grabowskiego

środek wzmacniający włosy, oraz przeciw łupieżowi Warszawa, Al. Jerozolimskie 68

Uwaga: wysyłam za załączką pocztową. 5096.1

„TEHATE”

Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa Sp. Akc.

ODDZIAŁ W ŁODZI,

ul. Kilińskiego № 72, róg ul. Przejazd. Telefon 20-32.

Zarząd główny:

Warszawa Krakowskie Przedmieście 5.

Oddziały:

Warszawa, Lwów, Kraków, Borysław, Gdańsk, Katowice, Zawadów, Radworna, Równo, Krosno.

ZASTĘPSTWA:

(5954bs)

1. Orthwein, Karasiński i S-ka, Sp. Akc. w Warszawie
2. „Gaz” fabryka tlenu w Szczakowie.
3. Z. Solecki, fabryka pasów w Warszawie.
4. Mannesmanowskie walcownie rur w Schönbrunn i Komotau.
5. Manufaktura Martiny w Turynia.
6. Wesselmann—Bohrer Co., Gera.
7. „Wolfram” Węgierska fabryka żarówek, Budapeszt.

Z magazynów towarowych i z reprezentowanych zakładów przemysłowych Spółka dostarcza:

I Materiały techniczne:
 Rury gazowe, kotłowe, wiertnicze.
 Armatury, łączniki i szczeliwa.
 Liny stalowe i konopne.
 Pasy skórzane i z sierści wielbłądziej.
 Stal, żelazo, metale i stopy.
 Rury, pręty i blachy miedziane, mosiężne i aluminiowe.
 Materiały izolacyjne.
 Narzędzia precyzyjne, miernicze, ślusarskie, kowalskie, gisierskie i monterskie.
 Tlen, azot, płynne powietrze.
 Wyroby blacharskie, jak beczki, oliwiarki, armatury blaszane i t. p.

II Maszyny:
 Kotły, maszyny parowe, hapsle (podnośniki) lokomobile i lokomotywy, silniki parowe, gazowe, ropne i elektryczne, maszyny do obróbki drzewa i metali, pompy, wentylatory, ekshauistory, dynamo-maszyny, generatory, transformatory i t. p.

III Materiały budowlane:
 Cement: Fabryka cementu „Górka” w Sierszy, Sp. Akc.
 Wapno: Kopalnia i Zakłady Przemysł. „Pereswit” w Sulejowie
 Papi i corolit do krycia dachów i izolacji.

„MARGOT”

PIOTRKOWSKA 64.

Konfekcja i bielizna damska

Łowickie wełniaki na metry nadające się do dekoracji mieszkań.

Dział Zakupiański:

pantofle, serdaki, torebki, lalki typowe, rzeźby, pudełka batikowe.

Ceny przystępne lecz stałe! (5854k)

Oszczędza ten, kto zaopatruje się na wiosnę i lato z góry kupując na raty lub za gotówkę w firmie „WYGODA” Piotrkowska 238

najnowsze fasony konfekcji damskiej męskiej i dziecięcej, ma nufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze. UWAGA: Wszelkie obstarunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni. (Filij nie posiadamy). (5726k0)

Do wdzierżawienia

na 3 lata przy dworcu kaliskim, 4 ubikacje (może być i więcej) miejsce na inwentarz oraz mała siła wodna, zdana na mały przemysłowy interes. Bliższe szczegóły osobiste. Oferty z adresem proszę składać w „Rozwoju” pod „Dzierżawa”. 558b

Na raty! Najtańsze źródło! Na raty!

Spieszcie zakupić ubiory damskie i męskie, bieliznę i t. p. — tylko w firmie — 5805b

„Oszczędność”

Wólczańska 43, I-sze piętro, front

Kupuję

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję: zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 52 naprzeciw lombardu i p. L. Milich.

Suka

577s

wraz z szczeniętami rasy charcie do przedania. Wład. Piotrkowska 118 u dozorcę

Poszukuję

posady biuralisty, zarządzającego, magazyniera zakładów prywatnych lub państwowych, gruntowna znajomość języka rosyjskiego, ukraińskiego, znajomość gospodarki wojskowej pracy lub potecznej, można na wyjazd. Adres ul. Fabryczna 18 m 13. 571k2

Tanio! byle zaraz

Brylantowe 2 pierścionki dam. kolczyki, zegarek zł. dam. łańcuszek zł. i kolekcja artyst. epokowych miniatur. Pusta № 5 mag. mebli Ks. ażkowski, od 10 do 1 i 3—7 w. (576k2)

Posiadam

20,000,000

które wypożyczę na krótki termin. Pożądane zabezpieczenie. Oferty z określonym procentem proszę składać w „Rozwoju” pod „Procent.” 557b

Splata ratami!!!

Każda rodzina może się zaopatrzyć w białe towary (bielizniane), gotowe damskie palta i płaszcze, gotową męską garderobę, purpury, pościelowe, barchany, flanele, surówki, firanki, kołdry, serwety i gotową bieliznę i inne.

„WYGODAPOL” Konstankynowska 3, w podwórzu.

Ontoszenie zachowaci! (5856:10)

Dwóch młodych ludzi

poszukuje pokoju umeblowanego lub bez, odległość od centrum nie gra roli — byle zaraz. Może być na zgóry umówiony termin. Oferty pod „S. W. do „Rozwoju”.” 566b

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych

Odnaczona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPOLOWSKIEJ

Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania, kurs szycia i mierzania, kurs wszelkich robót ręcznych, robót freblowskich, słojd drzewny, piłkowy, introligatorstwo, koszykarstwo, zdobnictwo, rysunki i wycinanki. Dla nauczycielek, robót kursy dopełniające. Po skończeniu kursie uczennice otrzymują świadectwo. Dla pracujących kursy wieczorowe. Zapisy w kancelarii szkoły od 10—1 i od 6—8. Sprzedaż fasonów papierowych. Uczennice przyjezdne mogą być na stałe. 4833K1

na wypłatę! na wypłatę!

„Ekonomia” Górny Rynek 5/6.

Wszelką garderobę: męską i damską, bieliznę, obuwie, towary lokciowe, kołdry, watowe i pikowe, serwety i t. p. Przyjmuje się obstarunki podług najnowszych modeli. 5890s1

